

Belangrijk onderzoek naar uw pensioen: Hoe moeten wij omgaan met het geld voor uw pensioen?

Pensioenfonds Vopak moet een aantal belangrijke beslissingen nemen. We hopen dat u ons wilt helpen. We stellen u een aantal vragen over de manier waarop we moeten omgaan met het geld voor uw pensioen nu en in de toekomst.

We houden daarbij ook rekening met uw mening. Doe daarom mee aan het onderzoek. U hoeft niets van pensioen of beleggen te weten om mee te kunnen doen.

Welke keuze moeten we maken?

We beleggen het geld voor uw pensioen. Als we alleen maar zouden sparen, valt uw pensioen naar verwachting (veel) lager uit dan wanneer we beleggen. Gemiddeld genomen levert beleggen op de lange termijn namelijk meer op dan sparen.

Als we beleggen kunnen we meer of minder risico nemen. Hoe meer risico we nemen, hoe hoger uw pensioen naar verwachting wordt. Er is echter ook een kans dat uw pensioen lager uitvalt. We weten immers niet wat er gaat gebeuren in de economie en hoe de beurzen zich ontwikkelen.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Pensioenfonds Vopak kijkt niet alleen naar de financiële aspecten van de beleggingen. Het pensioenfonds kijkt ook of de bedrijven waarin belegd wordt goed omgaan met mens en milieu. Pensioenfonds Vopak onderzoekt hoe belangrijk maatschappelijk beleggen voor u is.

Onderzoek duurt 10 minuten en is online

Het onderzoek wordt in opdracht van Pensioenfonds Vopak online uitgevoerd door onderzoeksbureau IG&H. Alle deelnemers, ex-deelnemers en pensioengerechtigden waarvan Pensioenfonds Vopak het e-mailadres heeft, krijgen via e-mail een uitnodiging voor het onderzoek. Hebben we uw e-mailadres niet, dan ontvangt u een brief.

We houden rekening met uw mening

We stellen straks per leeftijdsgroep vast hoeveel risico acceptabel is. We houden daarbij ook rekening met uw mening. Doe daarom mee aan het onderzoek. U hoeft niets van pensioen of beleggen te weten om mee te kunnen doen.

Zo doet u mee aan het onderzoek

Heeft u een e-mail ontvangen? Klik dan op de link in de e-mail. U komt rechtstreeks bij het onderzoek.

Heeft u een brief ontvangen? Dan typt u de link zelf in op uw computer, tablet of telefoon.

Ga naar www.risicobereidheidsonderzoek.nl. U ziet dan een inlogscherf. Daar vult u de code **vopak23** in. U krijgt dan de vraag: wat is uw persoonlijke code. Hier vult u de 8 cijfers in die onder de link in uw brief staan.

Veel gestelde vragen en antwoorden

Is het onderzoek anoniem?

Ja, het onderzoek is anoniem. De uitkomsten worden anoniem verwerkt en er is geen link tussen uw gegevens en de uitkomsten.

Is het belangrijk dat ik meedoe aan het onderzoek?

Ja, pensioen verandert en daarvoor moeten keuzes gemaakt worden. Dat doen we uiteraard het liefst ook op basis van uw mening.

Wat gebeurt er met de uitkomsten van het onderzoek?

De uitkomsten zijn belangrijke informatie voor het vormgeven van het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Vopak. Het pensioenfonds is er voor de deelnemers. De uitkomsten geven een beeld van hoe de deelnemers van het pensioenfonds aankijken tegen het nemen van beleggingsrisico en maatschappelijk verantwoord beleggen

De bedragen in de pensioenmeter zijn niet gelijk aan mijn pensioenaanspraken, hoe kan dat?

Het onderzoek is niet gepersonaliseerd, u ziet daarom een inschatting van pensioenuitkomsten in 3 scenario's, bij verschillende manieren van beleggen van het pensioen. In het onderzoek zijn aannames gedaan, omdat het niet persoonlijk is. Zo gaan we uit van 45 jaar volledige opbouw van pensioen tot 68 jaar. En van een bepaalde salarisgroep. De genoemde bedragen in de tabel zijn netto (dus na aftrek belasting) en inclusief een volledige AOW.